

ЕКОНОМІЧНА СПРЯМОВАНІСТЬ ФІНАНСОВИХ ВІДНОСИН МІЖ СТРАХОВИМИ ОРГАНІЗАЦІЯМИ ТА БАНКІВСЬКОЮ СИСТЕМОЮ

Д.А. Навроцький,

Інститут економічного прогнозування НАН України

Між страховими організаціями та банківськими установами як важливими сегментами фінансової системи ринкової економіки існує досить тісний зв'язок. За великим рахунком, страхування потрібне тільки у тому випадку, якщо розвинуті такі основні ринкові інститути як банківська система та фондовий ринок.

Нестійка банківська система дестабілізує страховий бізнес і підриває довіру населення до всього фінансового сектора, в т.ч. до страхових організацій. Неадекватність кредитного потенціалу банківської системи фінансовим потребам реального сектора економіки призводить до зношеності ресурсної бази, наслідком чого стає звуження страхового поля, а отже і ефективності страхування. Розвиток банківської системи, зміцнення її як інституту ринкової економіки сприяє не просто більш тісним зв'язкам банків і страхових компаній у фінансових відносинах, але й реалізації такої важливої економічної спрямованості цих відносин як інвестиційна діяльність.

Нині ситуація на фінансовому ринку України така, що комерційні банки України отримали більш стрімкий розвиток, ніж страхові компанії, про що, зокрема, свідчить порівняння важливіших фінансових показників діяльності банків і страховиків. На 1.01.03 р. статутний капітал п'яти найбільших банків України ("Аваль", Приватбанк, Промінвестбанк, Ощадбанк, Укресімбанк) більш ніж у вісім разів перевищував аналогічний показник таких п'яти найбільших страхових компаній, а саме: Лемма, Запад-Резерв, страхова група "ТАС", Вексель-ФСА, Оранта. Ще більша різниця між обсягами сукупних активів цих груп банків та страхових організацій: відповідне співвідношення становить майже 27 разів. Проте наведені цифри не означають, що банки достатньо активно задіяні в інвестуванні національної економіки, особливо щодо довгострокового кредитування інвестиційних проектів. Ще в меншому обсязі ця функція реалізується страховими компаніями.

Отже, очевидною є ефективність поєднання фінансових зусиль банків та страховиків як важливих інституційних інвесторів. Тобто, якщо банк має серйозні інвестиційні наміри, але не має у довготерміновому обсязі фінансових ресурсів для самостійного кредитування проекту, страхові компанії могли б виступати в ролі надійного партнера з метою спільного кредитування проекту. Така економічна спрямованість фінансових взаємовідносин зазначених партнерів була б дуже ефективною для національної економіки України, інвестиційна сфера якої за роки трансформаційних ринкових перетворень зазнала значного занепаду.

Можливості впливу як банківської, так і страхової системи на розвиток економіки суттєво зростають при поєднанні їх фінансових зусиль як інституційних інвесторів. Адже саме така економічна спрямованість

фінансових відносин між страховими організаціями та банківською системою є найбільш перспективною для національної економіки.

Взаємодія банків та страхових компаній в напрямку активізації інвестиційної діяльності може проявитися і в іншому аспекті. Відомо, що недостатня інвестиційна активність банківської системи пов'язана з високим ризиком інвестиційних кредитів, небезпекою їх неповернення. Наявність надійної системи страхування є дійовим фактором інвестиційного кредитування. Отже не тільки об'єднання фінансових зусиль в інвестуванні певних проектів, але й створення надійної системи страхування від ризиків наданих кредитів є важливими і актуальними напрямками взаємодії між страховими організаціями та банківською системою.

Невроцький, Д.А. Економічна спрямованість фінансових відносин між страховими організаціями та банківською системою / Д.А. Невроцький // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України: зб. наук. праць. - Суми: УАБС НБУ, 2004. - Т. 9. - С. 341-342.